

Čtvrtek 26. března 2009

Dopad rozsáhlé urbanizace ve Španělsku na práva evropských občanů, životní prostředí a uplatňování právních předpisů EU z hlediska přijatých petic

P6_TA(2009)0192

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 26. března 2009 o dopadu rozsáhlé urbanizace ve Španělsku na práva občanů Unie, životní prostředí a uplatňování právních předpisů EU, (2008/2248(INI))

(2010/C 117 E/31)

Evropský parlament,

- s ohledem na petice, které obdržel v souvislosti s předmětem tohoto usnesení, zejména na petici 0609/03,
 - s ohledem na petiční právo zakotvené v článku 194 Smlouvy o ES,
 - s ohledem na čl. 192 odst. 1 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Petičního výboru a stanovisko Výboru pro právní záležitosti (A6-0082/2009),
- A. vzhledem k tomu, že petiční proces poskytuje občanům a obyvatelům Unie prostředek k dosažení mimosoudní nápravy křivd v případě, že jejich problémy vyplývají z činnosti Evropské unie,
- B. vzhledem k tomu, že podle čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii je Unie založena na zásadách svobody, demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod a právního státu, zásadách, které jsou společné členským státům,
- C. vzhledem k tomu, že v čl. 6 odst. 2 Smlouvy o EU se Unie zavazuje respektovat základní práva zaručená Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod,
- D. vzhledem k tomu, že každý občan nebo rezident signatářské země Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který se domnívá, že byla porušena jeho lidská práva, by se měl obrátit na Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku; musí však mít na paměti, že žalobu k tomuto soudu může podat teprve poté, co vyčerpal veškeré vnitrostátní nápravné prostředky, jak stanoví článek 35 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod,
- E. vzhledem k tomu, že článek 7 Smlouvy o EU stanovuje postupy, na základě kterých může Unie jednat v případě porušení principů zmíněných v čl. 6 odst. 1 a hledat řešení,
- F. vzhledem k tomu, že článek 7 Smlouvy o EU také dává Parlamentu právo předložit odůvodněný návrh Radě, aby rozhodla, zda existuje zřejmé nebezpečí, že některý členský stát vážným způsobem poruší hodnoty, na kterých je Unie založena,
- G. vzhledem k tomu, že článek 7 Listiny základních práv Evropské unie zaručuje ochranu rodinného a soukromého života, včetně soukromí obydlí občanů, a vzhledem k tomu, že článek 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod uděluje stejná práva a upřesňuje, že „státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných“, a vzhledem k tomu, že se Parlament, Rada a Komise zavázaly k respektování Listiny základních práv Evropské unie při veškeré své činnosti,

Čtvrtek 26. března 2009

- H. vzhledem k tomu, že právo vlastnit majetek je uznáváno jako základní právo občanů Unie v článku 17 Listiny základních práv Evropské unie, který zaručuje, že „každý má právo vlastnit zákonně nabytý majetek, užívat jej, nakládat s ním a odkazovat jej“, že „nikdo nesmí být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu, v případech a za podmínek, které stanoví zákon, a při poskytnutí spravedlivé náhrady v přiměřené lhůtě“, a že „užívání majetku může rovněž být upraveno zákonem v míře nezbytné z hlediska obecného zájmu“,
- I. vzhledem k tomu, že článek 18 Smlouvy o ES zaručuje, že každý občan Unie má právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou omezení a podmínek stanovených ve Smlouvách a opatřeních přijatých k jejich provedení,
- J. vzhledem k tomu, že podle článku 295 Smlouvy o ES se tato smlouva nijak nedotýká úpravy vlastnictví uplatňované v členských státech; vzhledem k tomu, že podle judikatury Soudního dvora toto ustanovení pouze uznává pravomoc členských států stanovit úpravu vlastnictví; a vzhledem k tomu, že Soudní dvůr ve své judikatuře potvrdil, že pravomoc členských států v tomto směru musí být vždy uplatňována v souladu se základními zásadami práva Společenství, jako je volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu (viz rozsudek ze dne 22. června 1976 ve věci C-119/75 Terrapin v. Terranova [1976] ECR 1039),
- K. vzhledem k tomu však, že Soudní dvůr důsledně zastával stanovisko, že ačkoli právo vlastnit majetek patří k obecným zásadám práva Společenství, není právem absolutním a musí se na něj pohlížet v souvislosti s jeho sociální funkcí, a vzhledem k tomu, že proto lze jeho uplatňování omezit, pokud toto omezení skutečně odpovídá cílům obecného zájmu, jež uznává Společenství, a nepředstavuje s ohledem na sledovaný cíl nepřiměřený a neúnosný zásah, jímž je dotčena samotná podstata těchto práv (rozsudek ze dne 10. prosince 2002 ve věci C-491/01, British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco, [2002], ECR I-11453),
- L. vzhledem k tomu, že bez ohledu na tuto judikaturu Soudní dvůr důsledně zastává stanovisko, že pokud vnitrostátní ustanovení nespádají do působnosti práva Společenství, Společenství nemá pravomoc posuzovat soulad těchto ustanovení se základními právy, jejichž dodržování Soudní dvůr zajišťuje (viz např. příkaz ze dne 6. října 2005 ve věci Vajnai, C-328/04, [2005], ECR I-8577, body 12 a 13),
- M. vzhledem k tomu, že článek 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod uznává, že „každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek“, že „nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva“, vzhledem k tomu, že druhý odstavec tohoto článku stanoví, že „předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut“, a vzhledem k tomu, že v době ratifikace tohoto protokolu Španělsko vyjádřilo výhrady k článku 1 s ohledem na článek 33 španělské ústavy, který stanoví, že: „Právo na soukromé vlastnictví a dědictví je zaručeno. 2. Obsah těchto práv je v souladu se zákony vymezen jejich společenskou funkcí. 3. Nikdo nesmí být zbaven majetku a nesmí mu být upíráno jeho právo na vlastnictví s výjimkou odůvodněných případů, kdy se jedná o veřejné účely nebo sociální zájmy, a v souladu se zákony musí být poskytnuta odpovídající náhrada“,
- N. vzhledem k tomu, že Parlament je toho názoru, že stanovení povinnosti vzdát se zákonně nabyté nemovitosti v soukromém vlastnictví bez uplatnění řádného postupu a odpovídající kompenzace a povinnost hradit libovolně stanovené náklady na nevyžádané a často zbytečné úpravy infrastruktury je porušením základních práv jednotlivců stanovených v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a na základě judikatury Evropského soudu pro lidská práva (viz např. Aka v. Turecko ⁽¹⁾),

⁽¹⁾ Rozsudek ze dne 23. září 1998; viz také usnesení Parlamentu ze dne 21. června 2007 o výsledcích vyšetřovací mise v regionech Andalusie, Valencie a Madrid, kterou uskutečnil Petiční výbor (Úř. věst. C 146 E, 12.6.2008, s. 340).

Čtvrtek 26. března 2009

- O. vzhledem k tomu, že v roce 2008 španělské orgány vydaly pokyny týkající se uplatňování zákona o ochraně pobřeží z roku 1988, který byl po mnoho let opomíjen, a během této doby utrpěly pobřežní oblasti Španělska významné škody na životním prostředí; vzhledem k tomu, že dokonce ani stávající pokyny nestanoví jasná prováděcí opatření, kterými by se řídily dotčené místní a regionální orgány; vzhledem k tomu, že mnoho nových peticí svědčí o zpětně účinném použití pokynů a svévolném ničení a demolici legitimně nabytého majetku, porušování práv na tento majetek a možnosti převádět práva prostřednictvím dědictví,
- P. vzhledem k tomu kudy skutečně probíhá dělící čára mezi dotčenými stranami a ostatními, vzniká velmi silný dojem, že rozhodování bylo svévolné a na úkor zahraničních vlastníků, například na ostrově Formentera,
- Q. vzhledem k tomu, že zákon o ochraně pobřeží má nepřiměřený dopad na jednotlivé vlastníky, jejichž práva by měla být plně respektována, a zároveň má nedostatečný dopad na skutečné viníky, kteří ničili pobřeží, neboť byli v mnoha případech zodpovědní za neúměrně rozsáhlý územní rozvoj podél pobřeží, včetně výstavby prázdninových sídel, a kteří měli všechny nezbytné předpoklady k tomu, aby si byli vědomi, že opakovaně jednají v rozporu s ustanoveními příslušného zákona,
- R. vzhledem k tomu, že během stávajícího parlamentního období se Petiční výbor zabýval značným počtem přijatých peticí, provedl zevrubné šetření, třikrát podal zprávu o rozsáhlém narušování práv občanů Unie na zákonně nabytý majetek ve Španělsku a podrobně vylíčil své obavy v souvislosti s narušováním udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí, kvality vody a zásobování vodou, postupů týkajících se zadávání veřejných zakázek spojených s městskou výstavbou a nedostatečné kontroly urbanizačních postupů ze strany mnoha místních a regionálních orgánů ve Španělsku⁽¹⁾, což jsou záležitosti, o kterých se nyní vedou soudní řízení ve Španělsku i před Soudním dvorem,
- S. vzhledem k tomu, že existuje velké množství případů, kdy různé úrovně veřejných orgánů, od centrálních až po autonomní a místní, nesou odpovědnost za vytvoření neudržitelného modelu rozvoje, který měl neobyčejně vážné následky na životního prostředí a rozsáhlé sociální a hospodářské dopady,
- T. vzhledem k tomu, že Parlament obdržel mnohé petice od jednotlivců a různých sdružení zastupujících občany Unie, které obsahují stížnosti týkající se různých stránek územního rozvoje, a že zjistil, že u mnohých z problémů souvisejících s rozšiřováním výstavby nových nemovitostí, které jsou v podaných stížnostech popsány, nedošlo k porušení práva Společenství (viz sdělení členským státům), a tudíž by měly být řešeny právními prostředky dostupnými v dotčených členských státech,
- U. vzhledem k tomu, že se mnozí důkazy o tom, že španělské soudní orgány začaly reagovat na problémy spojené s rozsáhlou urbanizací v mnoha pobřežních oblastech zejména vyšetřováním a podáváním žalob na některé úplatné úředníky, kteří svým konáním usnadnili zcela nebylý jev neregulovaného územního rozvoje na úkor práv občanů Unie, čímž umožnili nezvratné ničení biologické rozmanitosti a ekologické neporušenosti v mnoha španělských regionech; avšak vzhledem k tomu, že Parlament zaznamenal v souvislosti s těmito žalobami, že postupy jsou velice pomalé a stanovené tresty v mnoha z těchto případů nemohou být provedeny tak, aby poskytly jakoukoli uspokojivou náhradu za škody, které vznikly postiženým osobám, což u mnoha dotčených občanů Unie, jež nejsou občany Španělska, posílilo společně sdílené přesvědčení o nečinnosti a předpojatosti španělských soudů; vzhledem k tomu, že však stojí za povšimnutí, že existuje také možnost odvolání se k Evropskému soudu pro lidská práva, jakmile jsou vyčerpány vnitrostátní nápravné prostředky,

⁽¹⁾ Viz usnesení ze dne 21. června 2007 a usnesení ze dne 13. prosince 2005 o tvrzeních týkajících se zneužívání stavebního zákona neboli Ley reguladora de la actividad urbanística (LRAU — Zákon o řízení stavebních činností) a jeho dopadech na evropské občany (petice 609/2003, 732/2003, 985/2002, 1112/2002, 107/2004 a další) (Úř. věst. C 286 E, 23.11.2006, s. 225).

Čtvrtek 26. března 2009

- V. vzhledem k tomu, že tato široce rozšířená činnost podporovaná nezodpovědnými místními a regionálními orgány pomocí nepřiměřené a někdy i nepříslušné právní úpravy, která byla v mnoha případech v rozporu s cíli různých právních předpisů Společenství, nejvíce poškodila obraz Španělska a jeho širší hospodářské a politické zájmy v Evropě, a totéž platí pro nesprávné uplatňování urbanistických právních předpisů a právních předpisů týkajících se životního prostředí platných ve španělských autonomních oblastech, k němuž došlo v případě některých urbanistických činností, a odhalení vážných případů korupce v souvislosti s výše uvedeným zneužíváním pravomoci,
- W. vzhledem k tomu, že regionální veřejní ochránci práv, často za velmi obtížných podmínek, jednali s cílem ochránit zájmy občanů Unie, jejichž práva byla při urbanizacích porušena, ačkoli v několika autonomních oblastech regionální vlády v některých případech nevěnovaly jejich úsilí přílišnou pozornost,
- X. vzhledem k tomu, že článek 33 španělské ústavy odkazuje na právo jednotlivců vlastnit majetek, a vzhledem k tomu, že tento článek je vykládán různě, zejména pokud jde o ustanovení týkající se majetku pro sociální účely v protikladu k právům jednotlivců na jejich zákonně nabyté domovy a obydlí; vzhledem k tomu, že nebylo vydáno žádné rozhodnutí o uplatňování pozemkového zákona v oblasti Valencie,
- Y. vzhledem k tomu, že článek 47 španělské ústavy stanoví, že všichni Španělé mají právo na důstojné a vhodné bydlení, a opravňuje orgány veřejné moci k tomu, aby pro výkon tohoto práva vytvořily nezbytné podmínky a stanovily příslušné právní předpisy a aby přitom upravovaly využívání půdy v souladu s obecným zájmem s cílem zamezit spekulacím,
- Z. vzhledem k tomu, že španělská vláda má povinnost řídit se Smlouvou o ES a bránit a chránit plně uplatňování právních předpisů EU na svém území bez ohledu na vnitřní uspořádání politických orgánů, jak jej stanoví španělská ústava,
- AA. vzhledem k tomu, že Komise ve shodě s pravomocemi, jež jí jsou svěřeny článkem 226 Smlouvy o ES, začala řízení proti Španělsku u Soudního dvora ve věci rozsáhlého porušování předpisů v rámci územního rozvoje ve Španělsku, která se přímo týkají provádění směrnice o zadávání veřejných zakázek ze strany valencijských orgánů ⁽¹⁾,
- AB. vzhledem k tomu, že Komise na žádost Petičního výboru zahájila vyšetřování více než 250 urbanizačních projektů, které získaly negativní vyjádření od příslušných vodohospodářských organizací a orgánů říční správy, což může vést k tomu že projekty budou označeny za projekty v rozporu s rámcovou směrnicí o vodě ⁽²⁾, zejména v regionech Andalusie, Castilla-la-Mancha, Murcia a Valencie,
- AC. vzhledem k tomu, že tyto urbanizační projekty jsou odděleny od zavedených urbanizačních oblastí a vyžadují rozsáhlé náklady na zajištění základních služeb, jako je dodávka elektřiny, přívod vody a silniční infrastruktura; vzhledem k tomu, že investice do těchto projektů často zahrnují finanční prostředky EU,
- AD. vzhledem k tomu, že v mnoha zdokumentovaných případech porušení předpisů v souvislosti s územním rozvojem ve Španělsku Komise nedokázala jednat dostatečně razantně, nejen při uplatňování zásady omezitelnosti na základě zákonů o životním prostředí, ale i v případě nedbalého výkladu právních předpisů, které mají závazný právní účinek, jako „předběžné schválení“ integrovaného plánování urbanistického rozvoje místními orgány ze strany příslušných místních či regionálních orgánů,

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

Čtvrtek 26. března 2009

- AE. vzhledem k tomu, že cílem směrnice o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí⁽¹⁾, jejíž článek 3 se výslovně zabývá turistikou a urbanizací, je poskytnout vysokou úroveň ochrany životního prostředí a zasadit se o začleňování hledisek ochrany životního prostředí do příprav a schvalování plánů a programů s cílem podpořit udržitelný rozvoj; a vzhledem k tomu, že rámcová směrnice o vodě vyžaduje, aby členské státy předcházely znečišťování svých vod a podporovaly udržitelné využívání zdrojů pitné vody,
- AF. vzhledem k tomu, že následné návštěvy Petičního výboru za účelem vyšetřování ukázaly, že tyto cíle zjevně byly často nepochopeny některými místními a regionálními orgány (nejen v pobřežních oblastech) při navrhování či schvalování rozsáhlých urbanizačních programů; vzhledem k tomu, že většina urbanizačních plánů napadených v peticích zahrnuje také změnu zemědělského pozemku na pozemek určený k městské výstavbě – což představuje značný hospodářský zisk pro zprostředkovatele stavebních projektů a provozovatele staveb; a vzhledem k tomu, že existuje rovněž mnoho příkladů, kdy došlo k odstranění chráněných oblastí nebo oblastí, které by měly být chráněny s ohledem na jejich citlivou biologickou rozmanitost, ze seznamů nebo došlo ke změně jejich klasifikace, případně tyto oblasti nebyly nikdy na seznam zařazeny právě proto, aby tak se umožnila urbanizace dané lokality,
- AG. vzhledem k tomu, že tyto důvody jsou příčinou porušování práv, kterému je vystaveno tisíce občanů Unie, jež v důsledku plánů zprostředkovatelů stavebních projektů nejenže přišli o svůj zákonně nabytý majetek, ale byli také nuceni platit doplňkové náklady na nevyžádané a často zbytečné a neoprávněné infrastrukturní projekty přímo ovlivňující jejich vlastnická práva, vyústěním čehož byla finanční a citová tragédie mnoha rodin,
- AH. vzhledem k tomu, že tisíce občanů Unie za různých podmínek koupilo ve Španělsku v dobré víře majetek po jednání s místními právníky, projektanty městského rozvoje a architekty, jen aby později zjistili, že se stali obětmi porušení předpisů v oblasti územního rozvoje ze strany bezohledných místních orgánů a že v důsledku této skutečnosti hrozí demolice jejich majetku, neboť jejich domovy byly postaveny nezákonně a jsou proto bezcenné a neprodejné,
- AI. vzhledem k tomu, že realitní kanceláře v členských státech, jako je Spojené království, a další poskytovatelé služeb souvisejících s realitním trhem ve Španělsku pokračují v prodeji nemovitostí v nových urbanizačních projektech, ačkoli si musí být nutně vědomi skutečnosti, že existuje pravděpodobnost, že příslušný projekt nebude dokončen a nemovitosti nebudou dostaveny,
- AJ. vzhledem k tomu, že přírodní prostředí středoziemských ostrovů a pobřežní oblasti Španělska utrpěly v posledních deseti letech značné škody, neboť tyto oblasti byly zality cementem a betonem do takové míry, že byl výrazně ovlivněn nejen křehký ekosystém přímořského prostředí – z velké části výslovně chráněný směrnicí o stanovištích⁽²⁾/Natura 2000 a směrnicí o ptácích⁽³⁾, jak je tomu v případě urbanizací v oblasti Cabo de Gata (Almería) a v Murcii –, ale také sociální a kulturní život v mnoha oblastech, což představuje tragickou a nezvratnou ztrátu kulturní identity a kulturního dědictví a narušení integrity životního prostředí, a k tomu všemu došlo zejména v důsledku neexistence pokynů pro plánování rozvoje na úrovni vyšší než městské nebo na úrovni regionální, které by stanovily rozumné hranice pro rozšiřování měst a městskou výstavbu vycházející z jednoznačných kritérií zachování životního prostředí, dále k těmto skutečnostem došlo kvůli chamtivosti a spekulacím některých místních orgánů a osob činných ve stavebním průmyslu, kterým se podařilo získat z této činnosti obrovské zisky, z nichž většina byla vyvezena ze země⁽⁴⁾,
- AK. vzhledem k tomu, že tento model růstu negativně ovlivňuje také odvětví cestovního ruchu, neboť zcela poškozují kvalitní cestovní ruch tím, že ničí místní hodnoty a podporuje masivní rozvoj urbanizace,
- AL. vzhledem k tomu, že se jedná o model, který si neprávem přivlastňuje kulturní statky a narušuje hodnoty a charakteristické prvky, které identifikují místní kulturu a které jsou pro španělskou kulturní rozmanitost zásadní, vzhledem k tomu, že ničí archeologická naleziště, budovy a místa kulturního významu a přírodní prostředí a krajiny, jež je obklopují,

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. L 197, 21.7.2001, s. 30).

⁽²⁾ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽³⁾ Směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 103, 25.4.1979, s. 1).

⁽⁴⁾ Viz nedávno zveřejněné zprávy španělské banky Bank of Spain a organizací Greenpeace a Transparency International.

Čtvrtek 26. března 2009

AM. vzhledem k tomu, že stavební průmysl, který v průběhu let rychlé hospodářské expanze vytvořil obrovské zisky, je hlavní příčinou současného kolapsu finančních trhů, částečně také v důsledku riskantních spekulací v odvětví bydlení, a vzhledem k tomu, že tato situace ovlivňuje nejen samotné společnosti, které nyní čelí bankrotu, ale i desítky tisíc zaměstnanců stavebního průmyslu, kterým hrozí nezaměstnanost v důsledku neudržitelné urbanizační politiky, která se tehdy prosazovala a jejíž oběti se nyní stali,

1. vyzývá španělskou vládu a příslušné regiony, aby provedly důkladný přezkum veškeré legislativy, která má v důsledku masivní urbanizace dopad na majetková práva fyzických osob, a aby ji upravila s cílem zamezit porušování práv a povinností stanovených Smlouvou o ES, Listinou základních práv Evropské unie, Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a příslušnými směrnici ES i dalšími listinami jichž je EU signatářem;

2. žádá španělské orgány, aby zrušily veškeré právní subjekty, které podněcují ke spekulacím, např. zprostředkovatele stavebních projektů;

3. vyzývá příslušné regionální orgány, aby pozastavily a přehodnotily všechny plány územního rozvoje, které nesplňují přísná kritéria udržitelnosti životního prostředí a sociální odpovědnosti a které nezaručují respektování plnoprávného vlastnictví zákonně nabytého majetku, a aby zastavily či zrušily veškeré stávající projekty rozvoje, které nedodržují či neuplatňují kritéria stanovená právními předpisy EU, zejména pokud jde o zadávání zakázek územního rozvoje, a nejsou v souladu s ustanoveními o vodě a životním prostředí;

4. žádá španělské orgány, aby zajistily, že žádný správní akt, který by ukládal občanovi povinnost vzdát se zákonně nabyté nemovitosti v soukromém vlastnictví, nebude mít právní základ v zákonu, který byl přijat až po datu výstavby příslušné nemovitosti, neboť by se tím porušila zásada zákazu zpětné platnosti správních aktů, jež je obecnou zásadou právních předpisů Společenství (viz rozhodnutí Soudního dvora ve věci *Gesamthochschule Duisburg* ze dne 29. ledna 1985, ECR 327, 234/83, s. 333) a narušily by se záruky, které poskytují občanům právní jistotu, důvěra a legitimní ochrana vyplývající z právních předpisů EU;

5. žádá španělské orgány, aby rozvíjely koncept transparentnosti s cílem informovat občany o správě pozemků, a aby vytvářely účinné nástroje k informování občanů a k jejich lepšímu zapojení;

6. naléhavě žádá španělskou vládu, aby uspořádala veřejnou diskusi, do níž budou zapojeny všechny správní orgány a která by zahrnovala důkladně provedenou studii, přičemž k tomuto účelu by se zřídil pracovní výbor územního rozvoje ve Španělsku; tato diskuse by měla umožnit přijetí legislativních opatření k zamezení spekulací a rozvoje, jenž není dlouhodobě udržitelný;

7. naléhavě žádá příslušné vnitrostátní a regionální orgány, aby zřídily funkční soudní a správní mechanismy, jež budou zahrnovat funkci regionálního veřejného ochránce práv a budou oprávněny k určování způsobů urychlení nápravy a vyplacení náhrady obětem porušování předpisů v rámci územního rozvoje, které utrpěly škody v důsledku uplatňování ustanovení stávající právní úpravy;

8. žádá příslušné finanční a obchodní orgány činné ve stavebním průmyslu a zapojené do územního rozvoje, aby společně s politickými orgány hledaly řešení problémů, které vznikly v důsledku rozsáhlého územního rozvoje, jež měl dopad na mnoho občanů Unie, kteří se rozhodli využít ustanovení Smlouvy o ES a kteří využili podle článku 44 právo svobodného usazování v členském státě, který není jejich domovským státem;

9. naléhavě žádá příslušné vnitrostátní, regionální a místní orgány, aby zaručily spravedlivé vyřešení mnoha neukončených případů občanů Unie, jejichž domy nebyly dokončeny v důsledku neodpovídajícího plánování a koordinace mezi institucemi a stavebními společnostmi;

Čtvrtek 26. března 2009

10. zdůrazňuje, že nedostane-li se poškozeným stranám uspokojivé nápravy u španělských soudů, budou se muset tyto strany obrátit na Evropský soud pro lidská práva, neboť žalovaná porušení základních majetkových práv nespádají do působnosti Soudního dvora;
11. vyzývá orgány EU, aby poskytly poradenství a podporu, budou-li o to španělskými úřady požádány, a poskytly jim tak prostředky k účinné nápravě katastrofálních následků rozsáhlého územního rozvoje na životy občanů v co nejkratší, avšak co nejdříve době;
12. vyzývá zároveň Komisi, aby zajistila důsledné uplatňování právních předpisů Společenství a plnění cílů, jež stanoví směrnice uvedené v tomto usnesení, a aby tak zajistila jejich dodržování;
13. vyjadřuje hluboké obavy a zklamání nad tím, že právní a soudní orgány ve Španělsku se při řešení dopadu masivního územního rozvoje na životy občanů potýkaly s obtížemi, což dokazují tisíce podpisů na peticích, které ohledně této záležitosti obdržel Parlament a příslušný výbor;
14. považuje za výrazně znepokojující, že předkladatelé peticí zjevně trpí velkým nedostatkem důvěry, pokud jde o využití španělského soudního systému jakožto účinného prostředku nápravy pro zajištění spravedlnosti;
15. je znepokojen nesprávným prováděním směrnic proti praní peněz ⁽¹⁾, které je nyní předmětem řízení o porušení a které vedlo k nedostatečné transparentnosti a omezilo právní sledování nezákonného oběhu finančního kapitálu včetně investic do některých velkých urbanizačních projektů;
16. domnívá se, že osoby, jež nabyly ve Španělsku v dobré víře majetek, aby pak zjistili, že provedená transakce byla nezákonná, by měly mít právo na přiměřenou náhradu prostřednictvím španělských soudů;
17. domnívá se, že pokud soukromé osoby nabyly majetek ve Španělsku s tím, že si byly vědomy možného rozporu se zákony s ohledem na prováděnou transakci, mohly by nést náklady spojené s tímto rizikem, přičemž by to analogicky mělo o to více platit pro profesionály v oboru; domnívá se proto, že provozovatelé staveb, kteří uzavřeli smlouvy, jejichž nezákonnosti si měli být vědomi, by neměli mít nárok na náhradu za plány neuskutečněné v důsledku nesouladu s vnitrostátními a unijními právními předpisy, ani by neměli mít automatické právo na vrácení plateb, které uhradili obecním orgánům, pokud si byli vědomi, že smlouvy, jež uzavírají, mohou být v rozporu se zákony;
18. věří však, že nedostatek transparentnosti, přesnosti a jistoty v souvislosti s vlastnickými právy fyzických osob ve stávající právní úpravě a nedostatečně řádné a důsledné uplatňování zákonů o životním prostředí jsou příčinou mnoha problémů týkajících se urbanizace, což v kombinaci s nedbalostí během soudních procesů vedlo k nahromadění problémů a zapříčinilo obrovský rozmach korupce, která opět postihla zejména občany Unie, avšak přinesla výrazné ztráty také španělskému státu;
19. podporuje závěry valencijského veřejného ochránce práv (Síndica de Greuges) – instituce, která je právem proslulá ochranou základních práv občanů – podle nichž mohlo dojít k poškození práv vlastníků, a to buď podhodnocením ze strany provozovatele staveb, nebo tím, že vlastníci museli nést někdy nadměrně vysoké náklady spojené s územním rozvojem, které na ně společně uvalovali provozovatelé staveb;

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu (Úř. věst. L 309, 25.11.2005, s. 15); Směrnice Komise 2006/70/ES ze dne 1. srpna 2006, kterou se stanoví prováděcí opatření ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES, pokud se jedná o definici politicky exponovaných osob a technická kritéria pro zjednodušené postupy hloubkové kontroly klienta a pro výjimku na základě finanční činnosti vykonávané příležitostně nebo ve velmi omezené míře (Úř. věst. L 214, 4.8.2006, s. 29).

Čtvrtek 26. března 2009

20. je toho názoru, že je třeba zajistit od počátku urbanizačního procesu přístup občanů k informacím a také jejich účast na tomto procesu, a že informace týkající se ochrany životního prostředí by měly být občanům poskytovány v jasné, stručné a srozumitelné podobě;

21. domnívá se rovněž, že v platných právních předpisech týkajících se územního rozvoje nebyla jasné vymezena definice pojmu „obecný zájem“, ani ji jasné nevymezily příslušné orgány, a že tento pojem je používán ke schvalování projektů, které jsou z hlediska životního prostředí neudržitelné, a v některých případech je používán jako způsob, jak přelstít negativní posudky Hydrografické konfederace;

22. uznává a podporuje úsilí španělských orgánů chránit pobřežní ekosystém a, je-li to možné, obnovit jej tak, aby vytvářel podmínky pro biologickou rozmanitost a regeneraci původních druhů rostlin a živočichů; v této konkrétní souvislosti na tyto orgány naléhá, aby urychleně přezkoumaly a případně revidovaly zákon o ochraně pobřeží s cílem chránit práva legitimních vlastníků domů a malých pozemků v pobřežních oblastech, jež nemají negativní vliv na pobřežní ekosystém; zdůrazňuje, že by tato ochrana neměla být poskytována výstavbě domů pro spekulativní účely, která nerespektuje platné směrnice EU o ochraně životního prostředí; bere na sebe odpovědnost přehodnotit zaslané petice, které se týkají této problematiky, s ohledem na odpovědi příslušných španělských orgánů;

23. vyjadřuje obavu nad stavem územního plánování obce Marbella v Andalusii, kde mají být na základě nového obecného městského plánu úředně schváleny desítky tisíc domů, které byly postaveny nezákonně a pravděpodobně v rozporu s právními předpisy EU v oblasti ochrany životního prostředí a účasti veřejnosti, vodní politiky a zadávání veřejných zakázek, neboť tato skutečnost bude mít za následek nedostatek právní jistoty pro kupce nemovitostí, majitele nemovitostí a občany obecně;

24. chválí a jednoznačně podporuje činnost regionálních veřejných ochránců práv („síndics de greuges“) a jejich týmů, stejně jako vytrvalých státních zástupců („fiscales“), kteří v poslední době usilovně pracovali na tom, aby znovu přiměli dotčené orgány k řádnému uplatňování správných postupů v této oblasti;

25. chválí rovněž činnost navrhovatelů peticí, jejich sdružení a sdružení místních obyvatel, jejichž členy jsou desítky tisíc nejen španělských občanů, a skutečnost, že Parlament na tyto problémy upozornili a pomáhali při ochraně základních práv svých spoluobčanů a všech osob postižených tímto nesmírně komplikovaným problémem;

26. připomíná, že směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí⁽¹⁾ a směrnice o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí⁽²⁾ ukládají povinnost projednat daný problém s veřejností, které se problém týká, ve fázi, kdy se plány teprve připravují a tvoří, nikoli – jako se tomu často děje v případech, na které byl Petiční výbor Parlamentu upozorněn, – teprve poté, kdy byly plány de facto místními orgány odsouhlaseny; připomíná, že v této souvislosti musí i veškeré podstatné změny stávajících plánů projít tímto postupem a plány musí být aktuální a nikoli statisticky nepřesné a zastaralé;

27. připomíná také, že Komise je oprávněna podle článku 91 nařízení (ES) č. 1083/2006⁽³⁾ pozastavit vyplácení prostředků ze strukturálních fondů a podle článku 92 zastavit poskytování finančních prostředků členskému státu nebo příslušnému regionu a stanovit nápravná opatření v souvislosti s projekty, které využívají těchto prostředků, u nichž se předpokládá, že nejsou zcela v souladu s pravidly, kterými se řídí uplatňování příslušných právních předpisů EU;

⁽¹⁾ Směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 175, 5.7.1985, s. 40).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. L 197, 21.7.2001, s. 30).

⁽³⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti (Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25).

Čtvrtek 26. března 2009

28. připomíná také, že Parlament jako rozpočtový orgán může rozhodnout o zapsání prostředků vyčleněných na politiku soudržnosti do rezervy, pokud se domnívá, že je to nezbytné s cílem přesvědčit členský stát, aby zamezil vážnému porušování pravidel a zásad, kterými je povinen se řídit podle Smlouvy nebo na základě práva EU, a to až do té doby, než je problém vyřešen;
29. znovu potvrzuje závěry obsažené v předchozích usnesení a zpochybňuje metody výběru zprostředkovatelů územního rozvoje a často neúměrné pravomoci, které bývají přiděleny projektantům městského rozvoje a provozovatelům staveb některými místními orgány, a to na úkor místní společnosti a občanů, kteří mají v dané oblasti své domovy;
30. vyzývá znovu místní orgány, aby konzultovaly s občany a zapojily je do projektů územního rozvoje s cílem podpořit spravedlivý, transparentní a udržitelný územní rozvoj tam, kde je to nutné, v zájmu místních občanů a nikoli ve výlučném zájmu provozovatelů staveb, realitních makléřů a dalších investorů;
31. žádá orgány odpovědné za územní rozvoj, aby rozšířily konzultace v oblasti místního rozvoje na vlastníky nemovitostí a vyžadovaly potvrzení o přijetí, kdykoli se bude provádět změna v klasifikaci majetku, a dále aby navrhly místním orgánům, aby v rámci postupů týkajících se plánů zástavby nebo žádosti o změnu klasifikace zasílaly majitelům adresné osobní pozvánky k jejich účasti;
32. důrazně odsuzuje nezákonné praktiky určitých provozovatelů staveb, kteří podvodně zpochybňují zákonné vlastnictví majetku občanů Unie tím, že manipulují s katastrem nemovitostí a jejich výpisy, a vyzývá místní orgány, aby zavedly vhodné právní ochranné prostředky, které zabrání těmto praktikám;
33. znovu trvá na tom, že tam, kde má dojít k proplacení náhrady za ztrátu nemovitosti, by měla být poskytnutá náhrada v odpovídající výši a v souladu se zákony a judikaturou Soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva;
34. připomíná, že směrnice o nekalých obchodních praktikách⁽¹⁾ zavazuje členské státy k tomu, aby poskytovaly odpovídající prostředky k získání právního nápravného prostředku pro spotřebitele, kteří se stali oběťmi těchto praktik, a aby zavedly odpovídající sankce, které zabrání těmto praktikám;
35. znovu vyzývá Komisi, aby zahájila informační kampaň zaměřenou na občany Unie, kteří nakupují nemovitosti v jiných než domovských členských státech;
36. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi a Radě, vládě a parlamentu Španělského království a španělským autonomním regionálním vládám a shromážděním, španělským národním a regionálním veřejným ochráncům práv a navrhovatelům petice.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22).